

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันธุรกิจกล้วยไม้ในประเทศไทย มีศักยภาพในการผลิตสูง ดังจะเห็นได้จากการที่ประเทศไทย เป็นประเทศที่ส่งออกกล้วยไม้เมืองร้อนเป็นอันดับ 1 ของโลก รวมมูลค่า 2,136.1 ล้านบาท ในปี 2547 (ตารางที่ ก.1) และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ด้วยเหตุผลที่ประเทศไทยมีความเหมาะสมของสภาพการปลูก ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ แรงงาน และการตลาด อีกทั้งรัฐบาลยังได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของไม้ดอกไม้ประดับ ซึ่งรวมถึงกล้วยไม้ จึงได้มีการส่งเสริมการผลิตและบรรจุอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ทำให้ธุรกิจกล้วยไม้ได้รับความสนใจทั้งจากภาครัฐ และภาคเอกชน จนกล้วยไม้เป็นพืชส่งออกที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจชนิดหนึ่งของประเทศ โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดให้กล้วยไม้เป็นพืชหนึ่งในสี่ของพืช Product Champion เนื่องจากเป็นพืชที่ทำรายได้เข้าสู่ประเทศสูง (กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2544)

กล้วยไม้ เป็นไม้ตัดดอกชนิดหนึ่งที่มีความได้รับความสนใจจากทั่วโลก ประเทศไทยเป็นแหล่งปลูกกล้วยไม้เมืองร้อนที่สำคัญแห่งหนึ่ง จากการสำรวจพบว่า มีการขยายพื้นที่การเพาะปลูกเพิ่มขึ้นทุกปี ในปี พ.ศ. 2543 มีพื้นที่เพาะปลูกกล้วยไม้ในไทยประมาณ 14,319 ไร่ โดยแหล่งปลูกที่สำคัญอยู่ในแถบชานเมืองของกรุงเทพฯ เช่น เขตราชบุรีบูรณะ บางขุนเทียน ภาษีเจริญ ดลิ่งชัน บางกอกน้อย และหนองแขม นอกจากนี้จะกระจายอยู่ตามต่างจังหวัด ได้แก่ ชลบุรี สมุทรสาคร นนทบุรี นครปฐม ราชบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และเชียงใหม่

ในส่วนของพันธุ์กล้วยไม้ที่นิยมปลูกตัดดอกมากที่สุด คือ กล้วยไม้สกุลหวายลูกผสม มีรวมกันมากกว่า 50 ชนิด และพันธุ์กลายหลังจากนำไปเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ สาเหตุที่ได้รับความนิยมเนื่องจากกล้วยไม้สกุลหวายเป็นสกุลกล้วยไม้ที่ใหญ่ที่สุดในบรรดากล้วยไม้สกุลต่างๆ ในประเทศไทย มีบทบาทต่อวงการกล้วยไม้มากกว่ากล้วยไม้สกุลอื่นๆ มีปริมาณความต้องการสูง จะเห็นได้จากผลผลิตกล้วยไม้ประมาณร้อยละ 60 จะส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ โดยมีกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายเป็นส่วนมากประมาณร้อยละ 90 ของดอกกล้วยไม้ที่มีการส่งออกทั้งหมด (กลุ่มเกษตรสัญจร, 2541) ส่วนที่เหลือประมาณร้อยละ 40 จะจำหน่ายภายในประเทศ และอีกเหตุผลหนึ่งคือกล้วยไม้สกุลหวายลูกผสมเป็นพันธุ์กล้วยไม้ที่ได้รับการพัฒนาเพื่อการค้า ให้มีความเหมาะสมกับความต้องการของตลาด

จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่สำคัญของภาคเหนือ และเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจทุกด้านของภาคเหนือ มีสัดส่วนการผลิตประมาณร้อยละ 16.0 ของผลิตภัณฑ์ภาค จากโครงสร้างการผลิตปี 2545 สาขาเกษตรกรรม มีสัดส่วนร้อยละ 20.1 ของโครงสร้างการผลิตทั้งหมดของภาคเหนือ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2548) นอกจากนี้จังหวัดเชียงใหม่ยังมีโครงสร้างและระบบบริการขั้นพื้นฐานรองรับ ไม่ว่าจะเป็นการคมนาคมขนส่ง ทางบก ทางรถไฟ ทางอากาศ มีการสื่อสารที่หลากหลายช่องทาง พร้อมทั้งระบบสาธารณูปโภคที่ครบครัน ไม่ว่าจะเป็น ไฟฟ้า และน้ำประปา

อำเภอหางดงตั้งอยู่ทางทิศใต้ห่างจากอำเภอเมืองเชียงใหม่ ประมาณ 15 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 302 ตารางกิโลเมตร สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 310 เมตร ได้รับน้ำจากโครงการชลประทานแม่แตงในการทำการเกษตร ประมาณร้อยละ 90 ของพื้นที่ มีพื้นที่ในการทำการเกษตร ร้อยละ 19.14 ของพื้นที่ทั้งหมด เท่ากับ 31,481 ไร่ จากพื้นที่ทั้งหมด 167,441 ไร่ (อำเภอหางดง, 2548) มีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญคือ ข้าว ถั่วเหลือง กระเทียม ไม้ผล พืชผัก และไม้ดอกไม้ประดับ มีพื้นที่ในการเพาะปลูกกล้วยไม้จำนวน 40 ไร่ (สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่, 2546) ถือเป็นพื้นที่ที่มีการเพาะปลูกกล้วยไม้เป็นอันดับ 2 รองจากกิ่งอำเภอแม่อนที่มีเนื้อที่ในการปลูกกล้วยไม้จำนวน 50 ไร่ จากจำนวนพื้นที่ที่ทำการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ในอำเภอหางดงทั้งหมด จำนวน 73 ไร่ จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่าอำเภอหางดง เป็นแหล่งที่มีผู้สนใจและนิยมเพาะปลูกกล้วยไม้มาก เมื่อเทียบกับการปลูกไม้ดอกไม้ประดับชนิดอื่น เพราะมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และมีปัจจัยที่เอื้อต่อการเพาะปลูกกล้วยไม้ ซึ่งคาดว่าในอนาคตจะมีแนวโน้มการขยายตัวที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากการมีแหล่งน้ำชลประทานสำหรับทำการเกษตร และการคมนาคมที่สะดวกต่อการดำเนินธุรกิจกล้วยไม้เป็นอย่างดี

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจศึกษาถึงความเป็นไปได้ของโครงการลงทุนฟาร์มกล้วยไม้สกุลหวายในจังหวัดเชียงใหม่ ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจจะศึกษาธุรกิจฟาร์มกล้วยไม้สกุลหวายและเป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจของผู้ที่จะตัดสินใจลงทุนในธุรกิจดังกล่าวต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการลงทุนฟาร์มกล้วยไม้สกุลหวายในจังหวัดเชียงใหม่

1.3 สมมติฐานในการศึกษา

การตัดสินใจเลือกใช้อัตราส่วนลด (Discount Rate) จากการสำรวจอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่ามีการคิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ สำหรับการลงทุนในประเภทธุรกิจขนาดกลาง ณ ปี พ.ศ.2547 โดยเฉลี่ยประมาณ ร้อยละ 7 แต่เมื่อคำนึงถึงแนวโน้มของอัตราดอกเบี้ยในอนาคต และอัตราเงินเฟ้อ ซึ่งเป็นตัวแปรทำให้เกิดความเสี่ยงหรือความผันผวนของเศรษฐกิจ ประมาณร้อยละ 5 ดังนั้นการศึกษาวเคราะห์ผลตอบแทนทางการเงินของฟาร์มกล้วยไม้สกุลหวาย ในจังหวัดเชียงใหม่ครั้งนี้ จึงตัดสินใจเลือกใช้อัตราส่วนลดเท่ากับ ร้อยละ 12

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

ทำให้ทราบความเป็นไปได้ของการลงทุนโครงการฟาร์มกล้วยไม้สกุลหวายในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สนใจสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ

1.5 นิยามศัพท์

การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการลงทุน หมายถึง การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการตลาด ด้านเทคนิค ด้านการจัดการ และด้านการเงิน

กล้วยไม้สกุลหวาย หมายถึง กล้วยไม้ตัดดอกที่มีค่าทางเศรษฐกิจ เป็นพันธุ์การค้า (Cultivars) หรือพันธุ์ลูกผสม (Hybrids) เป็นกล้วยไม้ที่มีความโดดเด่นของสีสัน รูปทรงเจริญเติบโตโดยการแตกกอ มีระบบรากแบบกิ่งอากาศ มีลำลูกกล้วยเป็นปล้องๆ ในเกิดจากตาของปล้องสลับข้อทางซ้ายและขวา มีขนาดลำต้นหรือลำลูกกล้วยเล็กเพียง 1-1 ½ เซนติเมตร ลักษณะของดอกจะมีกลีบนอกบนและกลีบนอกคู่ล่างมีความยาวไล่เลี่ยกัน กลีบนอกบนอยู่อย่างอิสระ โคนของกลีบบนนอกคู่ล่างจะติดกันตรงสันหลังของเส้าเกสร และมีลักษณะเป็นเดี่ยว (เรียกว่า เดี่ยวดอก)